

Вовк О. Ю., Сухонос Р. О.**ІНДИВІДУАЛЬНА АНАТОМІЧНА МІНЛИВІСТЬ ШИРОТНИХ
РОЗМІРІВ СКЛЕПІННЯ ЧЕРЕПА***Харківський національний медичний університет, м. Харків*

Для розуміння індивідуальної анатомічної мінливості склепіння черепа проведені краніометричні дослідження ширини на різних рівнях з статистичним підтвердженням. Встановлено, що лобова ширина склепіння черепа у брахікранів досягає максимальних розмірів з урахуванням статі $\bar{x} = 12,91$ см при $\sigma = 0,412$ і $m = 0,119$ (чол.) і $\bar{x} = 12,60$ см при $\sigma = 0,321$ і $m = 0,151$ (жін.). Середні параметри характерні для мезокранів, відповідно: $\bar{x} = 11,48$ см при $\sigma = 0,268$ і $m = 0,164$; $\bar{x} = 11,28$ см при $\sigma = 0,310$ і $m = 0,138$. Найменші значення лобова ширина має у доліхокранів: $\bar{x} = 10,34$ см при $\sigma = 0,4106$ і $m = 0,111$ (чол.); $\bar{x} = 10,08$ см при $\sigma = 0,418$ і $m = 0,124$ (жін.). Подібна тенденція зберігається і при визначенні тім'яної ширини (розмір $eu - eu_1$), що використовується для визначення черепного індексу. Так, у дорослих людей з брахікранним типом будови черепа виявлено максимальні значення параметра: $\bar{x} = 13,95$ см при $\sigma = 0,415$ і $m = 0,32$ (чол.); $\bar{x} = 13,45$ см при $\sigma = 0,407$ і $m = 0,156$ (жін.). У людей з мезокранною будовою черепа відзначається зменшення середньої арифметичної даного розміру до $\bar{x} = 12,71$ см при $\sigma = 0,350$ і $m = 0,116$ і $\bar{x} = 12,25$ см при $\sigma = 0,335$ і $m = 0,128$. Мінімальні значення тім'яної ширини склепіння черепа характерні для людей з доліхокранною будовою черепа: $\bar{x} = 11,98$ см при $\sigma = 0,302$ і $m = 0,169$ (чол.) і $\bar{x} = 11,89$ см при $\sigma = 0,285$ і $m = 0,163$ (жін.). Аналогічно встановлено діапазон мінливості потиличної ширини склепіння черепа у людей зрілого віку: у брахікранів $\bar{x} = 15,22$ см при $\sigma = 0,288$ і $m = 0,114$ (чол.) і $\bar{x} = 14,68$ см при $\sigma = 0,196$ і $m = 0,132$ (жін.); у мезокранів спостерігається зменшення параметра до $\bar{x} = 14,43$ см при $\sigma = 0,320$ і $m = 0,192$; $\bar{x} = 14,22$ см при $\sigma = 0,366$ і $m = 0,137$; у доліхокранів ці значення

мінімальні: $\bar{x} = 13,71$ см при $\sigma = 0,402$ і $m = 0,112$ (чол.) і $\bar{x} = 13,26$ см при $\sigma = 0,367$ і $m = 0,121$ (жін.).

УДК: 617-001.17-089.844:599.731.1-035.51-06:616.125-018]-092.9

Волков К. С., Гетманюк І. Б., Довгалюк А. І.

**МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ МІОКАДА ПЕРЕДСЕРДЬ ТА ВУШОК СЕРЦЯ
В СТАДІЇ СЕПТИКОТОКСЕМІЇ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІЙ
ТЕРМІЧНІЙ ТРАВМІ**

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені

І.Я. Горбачевського МОЗ України», м. Тернопіль

Термічна травма є одним з тяжких видів ураження мирного та воєнного часу. При поширених і глибоких опіках розвивається опікова хвороба, перебіг якої набуває характеру загального захворювання всього організму із залученням життєво важливих органів. Ступінь ураження внутрішніх органів залежить від стадії розвитку опікової хвороби. Важлива роль в патогенезі захворювання належить серцево-судинній системі, особливо міокарду, який забезпечує циркуляцію крові по судинах організму.

Метою цієї роботи було встановлення мікроскопічних змін міокарда передсердь та вушок серця при розвитку септикотоксемії після нанесення тяжкої термічної травми в експерименті.

Матеріали і методи. Для дослідження стану міокарда вивчали тканину передсердь та вушок серця. Матеріал для мікроскопічних досліджень забирали від 10 статевозрілих морських свинок на 21 добу експерименту, що відповідає стадії септикотоксемії опікової хвороби. Обробку шматочків міокарду здійснювали згідно загальноприйнятої методики. Тонкі зрізи, виготовлені на санному мікротомі, забарвлювали гематоксиліном та еозином та досліджували в світловому мікроскопі.